

Czwartek, 10 maja 2007 r.

54. wzywa do uruchomienia realnego procesu pojednawczego, w którym zbrodniarze wojenni zostaną uznani za takich; podkreśla centralną rolę Międzynarodowego Trybunału Karnego w postawieniu przed sądem osób oskarżonych o zbrodnie wojenne; wzywa Radę i Komisję do udzielenia wsparcia inicjatywom lokalnym na rzecz alternatywnej sprawiedliwości i pojednania w północnej Ugandzie oraz pomiędzy Północą a resztą kraju;

*
* *
*

55. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Afrykańskiej oraz Międzynarodowemu Organowi ds. Rozwoju.

P6_TA(2007)0181

Euratom — bilans 50 lat europejskiej polityki w dziedzinie energii jądrowej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie Euratomu — bilans 50 lat europejskiej polityki w dziedzinie energii jądrowej (2006/2230(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, podpisany 25 marca 1957 r. w Rzymie („traktat Euratom”),
- uwzględniając preambułę traktatu Euratom, która przywołuje jego początkowy cel ustanowienia Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom), tworzącej „warunki niezbędne do rozwoju silnego przemysłu jądrowego zapewniającego szeroki dostęp do zasobów energetycznych, prowadzącego do modernizacji procesów technicznych i zapewniającego, dzięki wielu innym zastosowaniom, dobrobyt ich narodów”,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, a zwłaszcza wyrok Trybunału z dnia 14 listopada 1978 r.⁽¹⁾, jego orzeczenie z dnia 22 kwietnia 1999 r.⁽²⁾ oraz jego orzeczenie z dnia 10 grudnia 2002 r.⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r., zatytułowany „Europejska polityka energetyczna” (COM(2007)0001),
- uwzględniając komunikat Komisji „Ramowy program energetyki jądrowej przedstawiony zgodnie z artykułem 40 Traktatu Euratom do zaopiniowania Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu” (COM(2006)0844),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii — zielona księga⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii w Unii Europejskiej⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie projektu rozporządzenia Rady ustanawiającego instrument na rzecz wspierania ochrony i bezpieczeństwa jądrowego⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału w sprawie 1/78, Zb.Orz. 1978, str. 2151.

⁽²⁾ Sprawa C-161/97 P, *Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich*, Zb.Orz. 1999, str. I-02057.

⁽³⁾ Sprawa C-29/99, *Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Radzie Unii Europejskiej*, Zb.Orz. 2002, str. I-11221.

⁽⁴⁾ *Teksty przyjęte*, P6_TA(2006)0603.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 292 E z 1.12.2006, str. 112.

⁽⁶⁾ *Teksty przyjęte*, P6_TA(2006)0599.

Czwartek, 10 maja 2007 r.

- uwzględniając dyrektywę Rady 2006/117/Euratom z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli transportu odpadów radioaktywnych oraz wypalonego paliwa jądrowego⁽¹⁾,
 - uwzględniając decyzję Rady 2006/970/Euratom z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącą siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) badań jądrowych i działań szkoleniowych (2007-2011)⁽²⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie (Euratom) Rady nr 1908/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007-2011)⁽³⁾,
 - uwzględniając decyzję Rady 2006/976/Euratom z dnia 19 grudnia 2006 r. dotyczącą programu szczegółowego wdrażającego siódmy program ramowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) na rzecz działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007-2011)⁽⁴⁾,
 - uwzględniając decyzję Rady 2006/977/Euratom z dnia 19 grudnia 2006 r. dotyczącą programu szczegółowego, który ma zostać zrealizowany w formie działań bezpośrednich przez Wspólne Centrum Badawcze w ramach siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007-2011)⁽⁵⁾,
 - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady dotyczącego wdrożenia protokołu nr 9 dołączonego do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia do Unii Europejskiej Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji, w sprawie elektrowni jądrowej Bohunice V1 na Słowacji⁽⁶⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie wykorzystywania zasobów finansowych przeznaczonych na likwidację elektrowni jądrowych⁽⁷⁾,
 - uwzględniając debatę podczas przesłuchania publicznego zorganizowanego dnia 1 lutego 2007 r. przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii na niniejszy temat,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Spraw Konstytucyjnych (A6-0129/2007),
- A. mając na uwadze, że do traktatów ciągle wprowadzane są daleko idące zmiany, aby sprostać nowym wymogom i wyzwaniom, podczas gdy do traktatu Euratom wniesiono w ciągu jego 50-letniej historii tylko jedną poprawkę⁽⁸⁾, w głównych postanowieniach i treści pozostaje on jednak w swojej pierwotnej formie,
- B. mając na uwadze, że chociaż traktat Euratom został tylko nieznacznie zmieniony w ciągu ostatnich 50 lat, był on podstawą dużej liczby aktów prawnych powstałych w tym okresie, a także przedmiotem bardzo wielu orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, które przyczyniły się do znaczącego poszerzenia zakresu traktatu Euratom,
- C. mając na uwadze, że traktat Euratom wprowadził wysokie standardy bezpieczeństwa w postępowaniu z radioaktywnym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi w Unii Europejskiej, określa jednolite normy bezpieczeństwa w odniesieniu do ochrony zdrowia pracowników i ludności, a także gwarantuje ich stosowanie i zapobiega rozprzestrzenianiu materiału rozszczepialnego do celów wojskowych,
- D. mając na uwadze, że traktat Euratom oferuje kompletne i spójne ramy prawne dla wykorzystywania w bezpiecznych warunkach energii jądrowej w Europie, z korzyścią dla wszystkich państw członkowskich,

(1) Dz.U. L 337 z 5.12.2006, str. 21.

(2) Dz.U. L 400 z 30.12.2006, str. 60. Wersja poprawiona w Dz.U. L 54 z 22.2.2007, str. 21.

(3) Dz.U. L 400 z 30.12.2006, str. 1. Wersja poprawiona w Dz.U. L 54 z 22.2.2007, str. 4.

(4) Dz.U. L 400 z 30.12.2006, str. 386. Wersja poprawiona w Dz.U. L 54 z 22.2.2007, str. 139.

(5) Dz.U. L 400 z 30.12.2006, str. 416. Wersja poprawiona w Dz.U. L 54 z 22.2.2007, str. 149.

(6) Dz.U. C 280 E z 18.11.2006, str. 108.

(7) Dz.U. C 280 E z 18.11.2006, str. 117.

(8) Na mocy Traktatu o Unii Europejskiej podpisanego w Maastricht w dniu 7 lutego 1992 r.

Czwartek, 10 maja 2007 r.

- E. mając na uwadze, że część państw członkowskich nigdy nie rozwinęła opcji jądrowej, inne prowadzą aktywną politykę stopniowego wycofania, zaś jeszcze inne nadal wspierają swój sektor jądrowy,
- F. mając na uwadze, że we wniosku w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (traktat konstytucyjny) Konwent zaproponował wyłączenie traktatu Euratom ze struktury prawnej przyszłej konstytucji; mając na uwadze, że Konwent, w ramach swoich prac nad przyszłością Unii Europejskiej i podpisania traktatu konstytucyjnego, utrzymał zapisy traktatu Euratom w ich obecnym stanie w formie protokołu dołączonego do traktatu,
- G. mając na uwadze, że Niemcy, Irlandia, Austria, Węgry i Szwecja załączyły do traktatu konstytucyjnego deklarację, zgodnie z którą główne postanowienia traktatu Euratom trzeba zaktualizować i w tym celu w możliwie najkrótszym czasie należy zwołać konferencję rewizyjną,
- H. mając na uwadze, że niedawne rozszerzenia zwiększyły różnorodność Unii Europejskiej w dziedzinie energii jądrowej oraz potrzebę wspólnotowego działania w sektorze jądrowym,
- I. mając na uwadze, że pięćdziesiąta rocznica podpisania traktatu Euratom stwarza Parlamentowi okazję do rozpatrzenia jego treści i znaczenia oraz wyrażenia niepokoju z powodu faktu, że główne postanowienia traktatu Euratom nie zostały zmienione od czasu ich wejścia w życie przed pięćdziesięciu laty,
- J. mając na uwadze, że refleksja nad trwałością traktatu Euratom jest nierozdzielnie związana z celami wyznaczonymi przez Komisję na rzecz bezpieczniejszej, bardziej zrównoważonej i bardziej konkurencyjnej europejskiej polityki energetycznej przyczyniającej się do przeciwdziałania zmianom klimatycznym, które to cele wynikają z wyżej wymienionego komunikatu Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r.,

Bilans 50 lat traktatu Euratom

1. podkreśla, że od 1957 r., czyli od podpisania traktatu Euratom, Unia Europejska stała się światowym liderem w przemyśle jądrowym i jednym z najważniejszych podmiotów prowadzących badania jądrowe w dziedzinie kontrolowanej syntezy termojądrowej oraz rozszczepienia jądrowego; zauważa, że europejski przemysł obejmuje całość jądrowego cyklu paliwowego i potrafił rozwinąć rodzime technologie, przy czym niektóre z nich, takie jak technologia wzbogacania przez ultrawirowanie, są owocem partnerskiej współpracy na szczeblu europejskim;
2. stwierdza, że fakt opanowania przez sektor jądrowy Unii Europejskiej prawie całości cyklu paliwowego stanowi dla Unii Europejskiej — w momencie, gdy prowadzi się rozważania nad jej zależnością energetyczną — gwarancję niezależności z przemysłowego i technologicznego punktu widzenia, zwłaszcza w dziedzinie wzbogacania paliw;
3. przypomina, że między innymi dzięki traktatowi Euratom energia jądrowa ze 152 reaktorów rozmieszczonych w 15 państwach członkowskich (dane z końca 2006 r.) dostarcza 32% europejskiej energii elektrycznej, co stanowi największą część energii elektrycznej Unii Europejskiej wyprodukowanej bez emisji związków węgla i jedną z najbardziej konkurencyjnych, a więc przyczyniającą się do realizacji celów europejskiej polityki energetycznej określonych w wyżej wymienionym komunikacie Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r.;
4. podkreśla z punktu widzenia walki ze zmianami klimatycznymi, że Komisja w zielonej księdze „Ku europejskiej strategii bezpieczeństwa dostaw energii” (COM(2000)0769) oszacowała, że energia jądrowa zredukowałaby o 300 milionów ton emisje CO₂ w 2010 r., co jest równoważne usunięciu z dróg 100 milionów samochodów; przypomina, że w załączniku I komunikatu z dnia 10 stycznia 2007 r. Komisja stwierdza, że energia jądrowa jest trzecim, po energii wiatrowej typu offshore oraz energii wodnej opartej na małych elektrowniach, źródłem energii emitującym najmniej związków węgla;
5. zauważa, że państwa założycielskie Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej przyjęły zbiór postanowień zebranych w dziesięciu rozdziałach, które miały na celu ustanowienie sztywnych ram dla rozwoju energii jądrowej we Wspólnocie, które to postanowienia mają wciąż zastosowanie i są nieustannie wzbogacane w miarę powstawania przepisów prawnych przyjmowanych na podstawie traktatu Euratom oraz w znaczący sposób przyczyniają się do bezpiecznego funkcjonowania elektrowni jądrowych w Europie;

Czwartek, 10 maja 2007 r.

6. zwraca uwagę, że konsensus z 1957 r. w sprawie energii jądrowej już dłużej nie istnieje pomiędzy państwami członkowskimi;
7. zauważa, że zmieniły się oczekiwania wobec energii jądrowej, wyrażone w traktacie Euratom 50 lat temu; zauważa, że oczekiwania te dotyczą obecnie w większym stopniu potrzeby dysponowania, w postaci traktatu Euratom, solidnymi ramami prawnymi w celu kontrolowania wykorzystania energii jądrowej w Unii Europejskiej oraz w celu integrowania w Unii Europejskiej krajów korzystających z energii jądrowej, poprzez przyjęcie dorobku prawnego Euratomu; uznaje, że ważne rozdziały tytułu II traktatu Euratom umożliwiły ochronę ludności, pracowników oraz środowiska naturalnego przed promieniowaniem jonizującym (rozdział III), rozwój badań w dziedzinie zarządzania odpadami i bezpieczeństwa instalacji (rozdział I) oraz kontrolę bezpieczeństwa materiałów rozszczepialnych w Europie (rozdział VII);
8. przypomina, że w ramach traktatu Euratom (Rozdział I) rozwinięto pierwszą działalność badawczą oraz że traktat ten był u źródeł powstania wspólnego ośrodka badań — pierwszej instytucji badawczej Unii Europejskiej; wzywa do włączenia programu badań i rozwoju jądrowego do budżetu programu ogólnych ram badawczych oraz poddaniu go tej samej kontroli i obowiązkowi odpowiedzialności publicznej, co wszystkie inne programy badawcze;
9. uważa, że przepisy prawne stworzone w ramach rozdziału III traktatu Euratom (ochrona zdrowia i bezpieczeństwo) muszą pozostać w kompetencji Unii Europejskiej w celu zapewnienia, że podstawowe normy ochrony pracowników oraz ogółu społeczeństwa są stosowane i rozszerzane, tak by objąć środowisko naturalne oraz sukcesywnie uwzględniają wyniki międzynarodowych badań naukowych;
10. podkreśla, że zasięg tych przepisów nie ogranicza się jedynie do terytoriów (skreślenie), na których działają elektrownie jądrowe, ale obejmują one on również obecnie ochronę sąsiednich państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw trzecich, dzięki stałym kontrolom zrzutów substancji radioaktywnych oraz dzięki przyjęciu przepisów dotyczących transportu wypalonego paliwa i odpadów radioaktywnych, ochrony łańcucha pokarmowego oraz pogotowia radiologicznego;
11. zauważa, że rozdział IV traktatu Euratom (inwestycje) miał na celu zbieranie precyzyjnych informacji na szczeblu wspólnotowym o projektach inwestycyjnych państw członkowskich;
12. zauważa jednocześnie, że Komisja, publikując przykładowe programy energetyki jądrowej (PPEJ), nie oceniła realnie potrzeb inwestycyjnych w sektorze jądrowym, zwłaszcza w świetle problematyki bezpieczeństwa dostaw energii, przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz konkurencyjności Unii Europejskiej, w kontekście ożywienia sektora na skalę światową;
13. z zadowoleniem stwierdza jednak obecność w traktacie Euratom obowiązku informowania o wszelkich nowych inwestycjach w sektorze jądrowym w Europie, co pozwala na istnienie kompletnej mapy działalności Unii Europejskiej w sektorze jądrowym, przy czym obowiązek ten nie istnieje nigdzie indziej poza europejskim przemysłem jądrowym;
14. uważa, że wspólne przedsiębiorstwa (Rozdział V traktatu Euratom) były cennymi narzędziami wdrażania polityki publicznej, zwłaszcza w dziedzinie badań naukowych, w której ten instrument prawny był wielokrotnie wykorzystywany, między innymi przy stworzeniu w 1978 r. Joint European Torus w Culham, a bardziej współcześnie przy ustanowieniu europejskiego podmiotu prawnego (European Legal Entity) w celu realizacji projektu międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego (ITER);
15. uważa, że traktat Euratom, dzięki stworzeniu Agencji (Rozdział VI), która czuwa nad zaopatrzeniem użytkowników w Unii Europejskiej na zasadzie równego dostępu do materiałów jądrowych, dysponuje instrumentem podstawowej wagi w czasie refleksji nad bezpieczeństwem dostaw energii;
16. uważa, że środki bezpieczeństwa (Rozdział VII) stanowią jeden z najdonioślejszych sukcesów w stosowaniu traktatu Euratom oraz dają Komisji możliwość posiadania informacji o rezerwach i ruchu materiałów jądrowych w Unii Europejskiej;

Czwartek, 10 maja 2007 r.

17. zauważa, że wspomniane środki bezpieczeństwa stanowią również prawdziwą gwarancję dla państw dostarczających materiały jądrowe odnośnie do wykorzystania tych materiałów, w uzupełnieniu kontroli nierozprzestrzeniania prowadzonych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej (MAEA);

18. stwierdza, że przystąpienie Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie rozdziału X traktatu Euratom (stosunki zewnętrzne) do licznych konwencji międzynarodowych, a zwłaszcza do konwencji bezpieczeństwa jądrowego oraz wspólnej konwencji w sprawie bezpieczeństwa gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami radioaktywnymi, pozwoliło Wspólnocie na uczestnictwo w międzynarodowych staraniach na rzecz tych kwestii oraz na promowanie istotnych postępów dokonanych przez Unię Europejską;

19. przypomina również, że to właśnie na podstawie rozdziału X traktatu Euratom Europejska Wspólnota Energii Atomowej zawarła liczne porozumienia o współpracy w dziedzinie badań naukowych, uczestniczyła w międzynarodowych projektach — takich jak Forum IV Generacji dotyczące systemów reaktorów przyszłości — oraz przeprowadziła międzynarodowe negocjacje w sprawie projektu ITER;

Debata instytucjonalna

20. zwraca uwagę, że główne postanowienia traktatu Euratom nie zostały zmienione od czasu jego wejścia w życie w dniu 1 stycznia 1958 r.;

21. potwierdza, że zgodnie z zasadą pomocniczości to w gestii każdego poszczególnego państwa członkowskiego leży decyzja, czy opierać się na energii jądrowej, czy też nie;

22. zauważa zresztą, że niektórym państwom członkowskim, które otwarcie sprzeciwiają się energii jądrowej i które przystąpiły do Wspólnot (Wspólnoty Europejskiej i Euratomu) nigdy nie narzucono w jakikolwiek sposób wykorzystania energii jądrowej na ich terytorium; stwierdza zatem, że od wielu lat wiadomo, iż promowanie energii jądrowej przez traktat Euratom nie zostaje narzucone nikomu, lecz ustanowione przez niego ramy prawne służą wszystkim;

23. podkreśla, że istnienie traktatu Euratom w żadnym wypadku nie hamuje rozwoju wewnętrznego rynku energii elektrycznej i nie utrudnia stosowania zasady swobodnego przepływu towarów, osób i kapitału; przypomina, że w tej dziedzinie prawo powszechne Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (traktatu WE) ma zastosowanie także do działalności związanej z energią jądrową i zauważa, tytułem przykładu, że obrót materiałami, urządzeniami i technologiami jądrowymi wewnątrz Unii Europejskiej i poza nią wynika ze stosowania przepisów dotyczących kontroli produktów podwójnego zastosowania, przyjętych na podstawie polityki handlowej ustanowionej w traktacie WE; dodaje, że prawodawstwo Euratomu podlega prawu konkurencji i przepisom dotyczącym pomocy państwa określonym w tytule VI traktatu WE; uznaje w związku z tym, że traktat Euratom nie stanowi w żadnym wypadku ram dla protekcjonizmu z dziedziny energii jądrowej;

24. stwierdza, że traktat Euratom daje państwom, które wybrały opcję jądrową, instrumenty do jej rozwoju (wspólne przedsiębiorstwa, wsparcie prac badawczo-rozwojowych, pożyczki Euratom), lecz dostęp do tych instrumentów ogranicza szczerymi ramami prawnymi (ochrona zdrowia, środki bezpieczeństwa, zaopatrzenie), tak by zagwarantować bezpieczeństwo tym państwom członkowskim, które nie wybrały tej opcji;

25. przypomina, że dla dobra Wspólnoty ramy prawne Euratom stosują się również do państw członkowskich, które nie produkują energii jądrowej, lecz posiadają na swoim terytorium badawcze reaktory jądrowe oraz proponuje tym państwom instrumenty (takie jak ramowe programy badań naukowych i rozwoju Euratom), które pozwalają im na korzystanie z finansowania, na przykład w dziedzinie badań medycznych;

26. uważa, że bez względu na różnorodność poglądów na temat energii jądrowej postanowienia traktatu Euratom, które przyczyniły się do zapobiegania rozprzestrzenianiu materiałów jądrowych lub dotyczą zdrowia, bezpieczeństwa i zapobiegania zanieczyszczeniom radiologicznym, przyniosły znaczne korzyści i powinny zostać starannie uzgodnione z postanowieniami traktatu WE odnośnie do zdrowia i bezpieczeństwa;

Czwartek, 10 maja 2007 r.

Luki

27. wyraża ubolewanie, że zwiększenie uprawnień Parlamentu, a zwłaszcza rozszerzenie procedury współdecydowania na przyjęcie większej części prawodawstwa unijnego, nie została uwzględniona w traktacie Euratom; uważa, że pomimo technicznego charakteru tego traktatu Parlament Europejski ma prawo formalnie uczestniczyć w pracach nad dokumentami, których podstawę prawną stanowi traktat Euratom;

28. uznaje za niedopuszczalny brak demokracji fakt, że Parlament prawie całkowicie został wyłączony z procesu stanowienia traktatu Euratom oraz że jedynie w przypadku jednego z dziesięciu rozdziałów zwrócono się do niego o przedstawienie opinii;

29. zauważa jednak, że poprzez porozumienie międzyinstytucjonalne Parlament jest zaangażowany w negocjacje w sprawie siódmego programu ramowego Euratomu w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej na lata 2007-2011 (RPBR Euratom); zauważa również, w świetle dokumentów rozpatrywanych ostatnio przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego (RPBR Euratom, dyrektywa w sprawie transportu odpadów radioaktywnych oraz wypalonego paliwa jądrowego, instrument na rzecz wspierania ochrony i bezpieczeństwa jądrowego itp.), że mimo procedury przewidującej jedynie konsultację Parlamentu Europejskiego, poprawki wnoszone przez Parlament Europejski do tekstów Euratomu są regularnie, w całości lub częściowo, uwzględniane przez Radę; nie można jednak uznać tego za wystarczające;

30. zwraca uwagę na ogromne znaczenie art. 203 traktatu Euratom, który wprowadza do traktatu Euratom elastyczność w zakresie podejmowania — tak jak w przypadku utworzenia instrumentu współpracy w zakresie bezpieczeństwa jądrowego — inicjatyw legislacyjnych, które nie zostały pierwotnie przewidziane w traktacie Euratom; sądzi, że należy rozważyć sposób, w jaki można wykorzystać art. 203, aby wystąpić z nowymi inicjatywami i ewentualnie przeprowadzić dostosowania w traktacie Euratom;

31. wyraża ubolewanie z powodu braku prawodawstwa dotyczącego zharmonizowanych norm w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego, gospodarki odpadami radioaktywnymi oraz zamykania obiektów jądrowych, wnoszącego rzeczywistą wartość dodaną, zwłaszcza w porównaniu z obowiązującymi ramami międzynarodowymi;

32. wzywa Komisję, by posłużyła się doświadczeniem zdobytym podczas wdrażania konwencji zarządzanych przez MAEA (konwencja bezpieczeństwa jądrowego oraz wspólna konwencja w sprawie bezpieczeństwa gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami radioaktywnymi) oraz uwzględniła oceny najbardziej zaawansowanych praktyk narodowych w zakresie gospodarki odpadami radioaktywnymi, dokonane przez Agencję Energii Jądrowej przy OECD (NEA); zauważa, że uzgodnione inicjatywy, takie jak inicjatywy realizowane przez stowarzyszenie WENRA (Stowarzyszenie Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych), mające na celu osiągnięcie wspólnego podejścia do bezpieczeństwa jądrowego, mogą przyczynić się do stworzenia podstaw legislacyjnych w tej dziedzinie;

33. zauważa, że — jak to zostało potwierdzone w wyżej wymienionym orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-29/99 *Komisja przeciwko Radzie* — na mocy traktatu Euratom Komisja posiada uprawnienia w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego oraz jest uprawniona do przedkładania wniosków w tej dziedzinie;

Wytyczne na przyszłość

34. uważa, że traktat Euratom, pomimo jego niedoskonałości, nadal stanowi niezbędne ramy prawne, zarówno dla państw członkowskich, które pragną rozwijać swój sektor jądrowy, jak i dla tych państw członkowskich, które pragną jedynie dysponować arsenałem prawnym chroniącym je same, ich mieszkańców oraz ich środowisko naturalne;

35. ponawia swoje wezwanie do zwołania konferencji międzyrządowej celem przeprowadzenia całościowej rewizji traktatu Euratom, w celu uchylenia nieaktualnych przepisów tego traktatu, utrzymania systemu nadzoru nad przemysłem jądrowym na szczeblu UE, przeprowadzenia rewizji pozostałych przepisów w świetle polityki nowoczesnych i trwałych źródeł energii oraz do zawarcia odpowiednich przepisów w odrębnym rozdziale poświęconym energii;

Czwartek, 10 maja 2007 r.

36. wskazuje na fakt, że postanowienia traktatu Euratom znajdują się obecnie w centrum debaty (skreślenie) dotyczącej przemysłu w związku ze strategią lizbońską oraz kwestii energetycznych — między innymi pod kątem zaopatrzenia — w momencie, gdy Unia Europejska stara się stworzyć unijny wachlarz energetyczny z niewielkim udziałem źródeł emitujących związki węgla, konkurencyjny i jak najbardziej „wewnętrzny”;
37. ponownie podkreśla w tym kontekście, że energia jądrowa dostarcza dziś Unii Europejskiej 32 % elektryczności i że w komunikacie Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r. uznana została za jedno z głównych źródeł energii wolnych od CO₂ w Europie i trzecie pod względem opłacalności źródło energii w Europie, bez internalizacji kosztów CO₂; sądzi zatem, że Unia Europejska powinna bronić, zgodnie z traktatem Euratom, swojej czołowej pozycji z przemysłowego i technologicznego punktu widzenia, w obliczu krajów, gdzie występuje dynamiczne ożywienie w sektorze jądrowym (Rosja, Stany Zjednoczone) oraz pojawienia się nowych uczestników światowego rynku energii jądrowej (Chiny i Indie), a więc w perspektywie średnioterminowej przyszłych konkurentów Unii Europejskiej;
38. uważa, że brak ram prawnych określonych przez traktat Euratom spowodowałby ponowne upaństwowienie polityki w dziedzinie energii jądrowej w Europie — a więc regres w stosunku do dorobku wspólnotowego — oraz spowodowałby ryzyko niepewności prawnej dla wszystkich 27 państw członkowskich;
39. wzywa do respektowania zasady uczciwej konkurencji i jednakowych warunków dla różnych źródeł energii;
40. uważa również, że skreślenie jednego czy kilku rozdziałów traktatu Euratom lub połączenie niektórych przepisów w traktacie WE zachwiałoby równowagę całego traktatu Euratom, osłabiając rolę polegającą na stanowieniu ram dla wykorzystania energii jądrowej w Europie; dodaje, że brak spójnych ram prawnych niezmiernie skomplikowałby przyswajanie przez przyszłe państwa członkowskie dorobku wspólnotowego Euratomu;
41. uważa, że zarządzanie wykorzystaniem w Europie energii jądrowej, ze względu na bardzo szczególne cechy tego źródła energii, wymaga utrzymania odrębnych ram prawnych, takich jak traktat Euratom, który od 50 lat wykazuje przydatność wszystkich swoich postanowień; dodaje, że jego częściowe włączenie do hipotetycznego rozdziału „Energia” traktatu WE osłabiłoby całość ram prawnych energii jądrowej w Europie i wyeliminowałoby procedury kontrolne specyficzne dla energii jądrowej, jakie obecnie znajdują się w traktacie Euratom;
42. uważa jednak, że konieczne będzie dokonanie pewnej reformy traktatu Euratom;
43. uważa, że niezależnie od możliwości dokonania krótkoterminowych dostosowań, konieczna jest obszerna rewizja traktatu Euratom w celu zrekompensowania deficytu demokratycznego i postawienia kwestii wspólnego bezpieczeństwa i ochrony w centrum związanych z energią jądrową działań Unii i państw członkowskich;
44. wzywa do rewizji procedur podejmowania decyzji zawartych w traktacie Euratom, co pozwoliłoby na aktywny udział Parlamentu w pracach legislacyjnych w dziedzinie energii jądrowej oraz na osiągnięcie większej przejrzystości i pełnego zaangażowania obywateli Unii; dlatego wzywa Radę i Komisję do usunięcia „deficytu demokracji” związanego z traktatem Euratom i rozszerzenia procedury współdecyzji o przepisy przyjmowane w ramach tego traktatu;
45. uważa, że zmiany te mogą zostać dokonane na podstawie art. 203 traktatu Euratom, bez naruszania przy tym ogólnej struktury i treści traktatu; wzywa Radę do rozważenia tej możliwości;
46. wskazuje na fakt, że w kontekście konieczności adaptacji unijnej polityki energetycznej oraz wydłużenia okresu eksploatacji elektrowni jądrowych, zachodzi pilna potrzeba opracowania na szczeblu wspólnotowym solidnego prawodawstwa w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego, gospodarki odpadami radioaktywnymi oraz zamykania obiektów jądrowych, a także podjęcia kroków w kierunku zagwarantowania maksymalnej uwagi i wsparcia działalności w zakresie badań naukowych i rozwoju, która przyczynia się do bezpiecznego wykorzystania energii jądrowej; zwraca się do Komisji o dokonanie przeglądu odpowiednich projektów wniosku legislacyjnego i przedstawienie wniosków dotyczących dyrektyw w sprawie bezpieczeństwa obiektów jądrowych, gospodarki odpadami, a także zamykania obiektów jądrowych, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”;

Czwartek, 10 maja 2007 r.

47. usilnie wzywa Komisję oraz Radę do szybkiego rozpatrzenia tej kwestii i do pracy nad nią w ścisłym porozumieniu z Parlamentem Europejskim;

48. wzywa do tworzenia na szczeblu europejskim programów edukacyjnych i szkoleniowych w dziedzinie energii jądrowej i do zapewnienia finansowania ambitnych programów badawczych, które pozwolą na sprostanie wyzwaniom w dziedzinie rozszczepienia (bezpieczeństwo, gospodarka odpadami, reaktory przyszłości) i ochrony przed promieniowaniem (skreślenie) oraz utrzymanie poziomu wiedzy i umiejętności oraz odpowiednich zasobów ludzkich w celu utrzymania otwartej opcji jądrowej w oparciu o trwałą i konkurencyjny przemysł europejski;

49. wzywa, aby europejski mechanizm koordynacji najlepszych praktyk krajowych chronił pracowników oraz społeczeństwa przed promieniowaniem w celu uzupełnienia harmonizacji już osiągniętej w tym sektorze dzięki traktatowi Euratom;

50. apeluje do Komisji o regularne opracowywanie, zgodnie z postanowieniami traktatu Euratom, prawdziwie perspektywicznych przykładowych programów energetyki jądrowej (PPEJ) dotyczących celów produkcyjnych i inwestycji w dziedzinie energii jądrowej w kontekście wzrostu konkurencji w tym sektorze w skali światowej, które uwzględnią również cele związane z redukcją emisji gazów cieplarnianych; przypomina w związku z tym, że decyzja o wykorzystaniu wszelkich innych źródeł energii leży również w zakresie kompetencji krajowych i że mimo to cele (czasem nawet wiążące) są ustalane na szczeblu wspólnotowym, tak jak ma to miejsce w przypadku energii odnawialnych;

51. zachęca Radę, mając na uwadze cel, jakim jest bezpieczeństwo dostaw i dążenie do zmniejszenia emisji CO₂, do sprecyzowania skoordynowanej polityki, która, przy zachowaniu pełnej zgodności z wymogami bezpieczeństwa pobudziłaby inwestycje mające na celu zwiększenie okresu eksploatacji i ulepszenie wydajności istniejących reaktorów, a także inwestycje w nowe reaktory;

52. zauważa inicjatywę Rady przewidującą ustanowienie grupy wysokiego szczebla ds. bezpieczeństwa jądrowego, ochrony obiektów i gospodarki odpadami radioaktywnymi;

53. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę utworzenia europejskiego forum nuklearnego ułatwiającego prowadzenie dyskusji na wysokim szczeblu z udziałem polityków, przedstawicieli przemysłu oraz społeczeństwa obywatelskiego;

54. wzywa do reaktywowania roli Agencji Dostaw Euratomu oraz do pełnego wykorzystania szerokich uprawnień nadanych jej na mocy traktatu Euratom; uważa, że rola ta powinna być rozważana nie z punktu widzenia niedoboru uranu, lecz z punktu widzenia konkurencyjności i bezpieczeństwa dostaw, w tym dostaw wyprodukowanego paliwa jądrowego; uważa, że postanowienia traktatu Euratom dają jej możliwość pełnienia roli obserwatorium energetycznego w dziedzinie energii jądrowej oraz popiera toczącą się debatę nad ulepszeniem statutu Agencji Dostaw Euratomu;

55. zachęca do kontynuowania ścisłej współpracy międzynarodowej, której podstawy stworzył traktat Euratom, oraz wzywa do stałego zacieśniania współpracy z MAEA, aby uniknąć powielania się poszczególnych działań MAEA i Euratomu oraz aby zagwarantować najwyższy poziom ochrony w dziedzinie ochrony przed promieniowaniem, bezpieczeństwa jądrowego oraz nierozprzestrzeniania;

56. wnosi o kontynuację na wysokim szczeblu współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań i rozwoju, tak jak w przypadku projektu ITER czy w ramach międzynarodowego forum dotyczącego reaktorów IV generacji;

*

* *

57. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.